

● הם פעלו בקבוצה גדולה, במקום אחד וללא הסוואה מתאימה. כאשר הופיעו שש מכוניות עמוסות ב־15 אנשים ב־עיריה קטנה כמו לילהמר, דהרו ברחובותיהם והתקשרו ביניהם במכשירי־קשר, לא היה כמעט איש בעיריה שלא הבחין בהם.

● הם בלטו בשטח. מסתבר, לדברי קרובי משפחתו של בושקי, כי אפילו הוא עצמו הבחין לפני שנרצח כי הוא נתון במעקב, היה בשל כך במצב חרדה.

● הם נהגו בביטחון־עצמי מופרז. ה־עובדה כי הרוצחים כלל לא שינו את מספר הרישוי של המכונית השכורה ש־נרשמה על שמם, ושמתוכה ירו בבושקי, מעידה על שאננות מופרזת. עובדה היא כי עוברים ושבים זכרו את מספר הרישוי

הישראלי טס בבהילות לנורבגיה, ניסה לשווא לשחרר או לפגוש את שני הישראליים שנעצרו יחד עם ארבעה אחרים, ש־לטענת מישטרת נורבגיה הם יהודים בעלי נחישות זרות, התבטאו פקידים ממשלת נורבגיה ועתונות בחופשיות לגבי זהות הרוצחים. בעוד שמקורות נורבגיים רשמיים טענו כי "שני הישראליים הם יותר מאשר סתם שני אזרחים ישראליים רגילים מן השורה", ידע, למשל, רדיו שטוקהולם לספר, כי שניים מתוך החבורה שרצחה את בושקי הצליחו כבר להימלט ולהגיע לתל־אביב וכי שניהם הם אנשי שירותי־הבטחון הישראליים ה־משתתפים לשתי מחלקות נפרדות במוסד.

בנורבגיה לא היה ספק למרות שהועלו

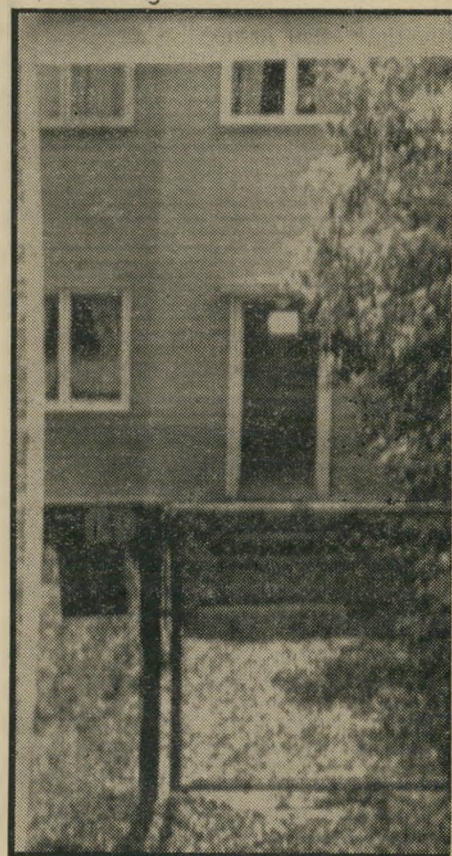
חשבון כלל את ההיבטים המוסריים וההומאניים של שיטת פעולה כזו — כטרגרית, כאסון בלתי נמנע, שנבע מתקלה ושהוא חלק מהסיכון המיקצועי של אלה הנוקטים בדרך הטרור הפוליטי. בשעתו, לפני מספר שנים, כאשר פורסמו עלילותיהם של "המחסלים" — אותם יהודים ששמו להם מטרה אחרי מלחמת־העולם השנייה לחסל נאצים מסתתרים — סופר על תקלות דומות. גם אז נרצחו בטעות מספר אנשים, שלא היה להם כל קשר מעולם עם ה־נאצים, בגלל טעויות בזיהוי.

אבל, כפי שיטענו, כנראה במידה רבה של צדק, בחוגים "המקצועיים", טעויות מעין אלה קורות "אפילו במשפחות היטובות ביותר". "פגיעה בחפים מפשע היתה תמיד חלק מהמחיר שצריך לשלם בעד הביטחון", אמר השבוע אחד "ה־מחסלים" לשעבר.

אולם אם הטעות בזיהוי יכולה להיחשב כאסון, הרי הצד המבצעי של ה־פעולה יחשב ללא ספק כביזיון, ואין זה משנה מי ביצע ועמד מאחורי הרצח.

בתחילת שבוע זה היו עתונים בחו"ל שטענו כי יודעים מי ביצע את הרצח. אחרי מעצר שני האזרחים הישראליים בדירתו של קצין־הביטחון בשגרירות הישראלית באוסלו, יגאל אייל, ו־אחרי שהיועץ המישפטי של משרד־החוץ

האלמנה

אלמנתו הנורבגית של אחד בושקי, הנמצאת בחודשים האחרונים להריונה, האשה הנורבגית היחידה עדה למות בעלה, שנורה ונרצח מול עיניה בפתח ביתם.

מסרו אותו למשטרה, שאיתרה על ידי כך את המכונית והטמינה מארב לשוכרים.

● הם היו כנראה קמצנים עד לאימה או שחשבון ההוצאות שלהם היה מוגבל. אחרת אין להבין מדוע טרחו להחזיר את המכונית השכורה, כדי לקבל את דמי הפיקדון חזרה. נפלו על ידי כך למלכודת המשטרה. זהו אחד הצדדים המוזרים וה־בלתי נתנים להסבר של הפרשה.

● הם לא מיהרו להימלט. ארבעה ימים אחרי הרצח היו עדיין חלק ניכר מאנשי הקשר הנורבגי עד אדמת נורבגיה, כאשר היה ברור כבר שהיתה טעות בזיהוי הקורבן וכי מישטרת נורבגיה בעיקבותיהם.

● הם לא היו ממוררים. כל אחד מ־אנשי "הקשר הנורבגי" ידע על כל השאר, יכול היה להסגיר את כל השאר.

● הם לא נהגו לפי כללי יסוד של הקונספירציה. העובדה שבכיסו של אחד העצורים הראשונים נמצא מספר הטלפון של קצין הבטחון של שגרירות ישראל, לפיו איתרה משטרת נורבגיה ועצרה את שני הישראלים בביתו, היא מישגה פרי־מיטיבי, שקשה להעלותו על הדעת.

ואלה הם רק חלק מהטעויות המביצעות שניתן לעמוד עליהן בפירוט. מסתבר ש־אפילו לא היה מתרחש אסון, והאיש שנורה היה באמת אחד ממנהיגי ספטמבר ה־שחור, ולא אזרח מארוקאי תמים, גם אז היו המבצעים נתפסים קרוב לוודאי ומסביב כים את ישראל באחת השערוריות הביני־לאומיות הגדולות ביותר שידעה מעודה. אם אומנם יתאמתו החששות, ואם תתאמתנה הידיעות שפורסמו בחלק מ־עתוני נורבגיה כאילו אנשי שירותי־הבטחון הישראליים הם האחראיים ל־ביזיון הגדול, עלול "עסק הביש" הנורבגי להפוך לפרשה לא פחות חמורה מ־"עסק הביש" המצרי של שנת 1954.

שומר נורבגי, שמכשיר קשר צמוד למעילו, שומר על בית השגרירות הישראלית באוסלו, בירת נורבגיה, אחרי רצח אחד בושקי. יותר משהיא חרדה לתגובת דעת־הקהל בנורבגיה, חוששת ממשלת נורבגיה מפני תגובה ערבית ותקיפת מסרות ישראליות על אדמתה.

בית השגרירות

קצין הבטחון

של שגרירו ישראל באוסלו, יגאל אייל, בחברת אשתו ובנו הקטן. אייל, הדומה דימיון מפתיע לקורבן אחד בושקי, אירח בביתו שני ישראלים. מישטרת נורבגיה ציפצה על החסינות הדיפלומטית של אייל, עצרה את השניים, וטענה כי גילתה עליידי כך את הקשר של ישראל והישראלים לרצח המרוקאי אחד בושקי.

סברות כי העצורים הם חובבים מ־אנשי הליגה־להגנה־יהודית של הרב כהנא — כי המיבצע תוכנן ובוצע בידי רשת החיסול של שירותי־הבטחון הישראליים, שנטלה על עצמה את המשימה לסכל פעילות טרור אנטי־ישראלית ב־רחבי העולם. הודעתה של ראש־הממשלה גולדה מאיר, על האמצעים שנוקטת יש־ראל למילחמה בטרור, שימשה, לדעת ה־עיתונות הסקנדינבית, אישור להנחתה זו.

רק השלומיאליות. הרשלנות, הביטחון־העצמי המופרז והטיפשות שאפיינו חלק־קים רבים של המבצע, עוררו ספקות לגבי מעורבותם של שירותי־הבטחון הישראליים בפרשה, עוררו גל של ניהושים בעתונות האירופאית באשר לסיבות ה־ביצוע החובבני של המשימה.

כל שגיאה

אפשרית

אנשי "הקשר הנורבגי" עשו מבחינה מיבצעית כל שגיאה אפשרית. השגיאות הבולטות ביותר, עליהן ניתן לעמוד עד עכשיו, היו כדלהלן:

אין חסינות!

ביתו של קצין הביטחון של שגרירות ישראל באוסלו, יגאל אייל, שם עצרה מישטרת נורבגיה את שני הישראליים החשודים ברצח בושקי מבלי להתחשב בחסינות הדיפלומטית של דירת אייל.